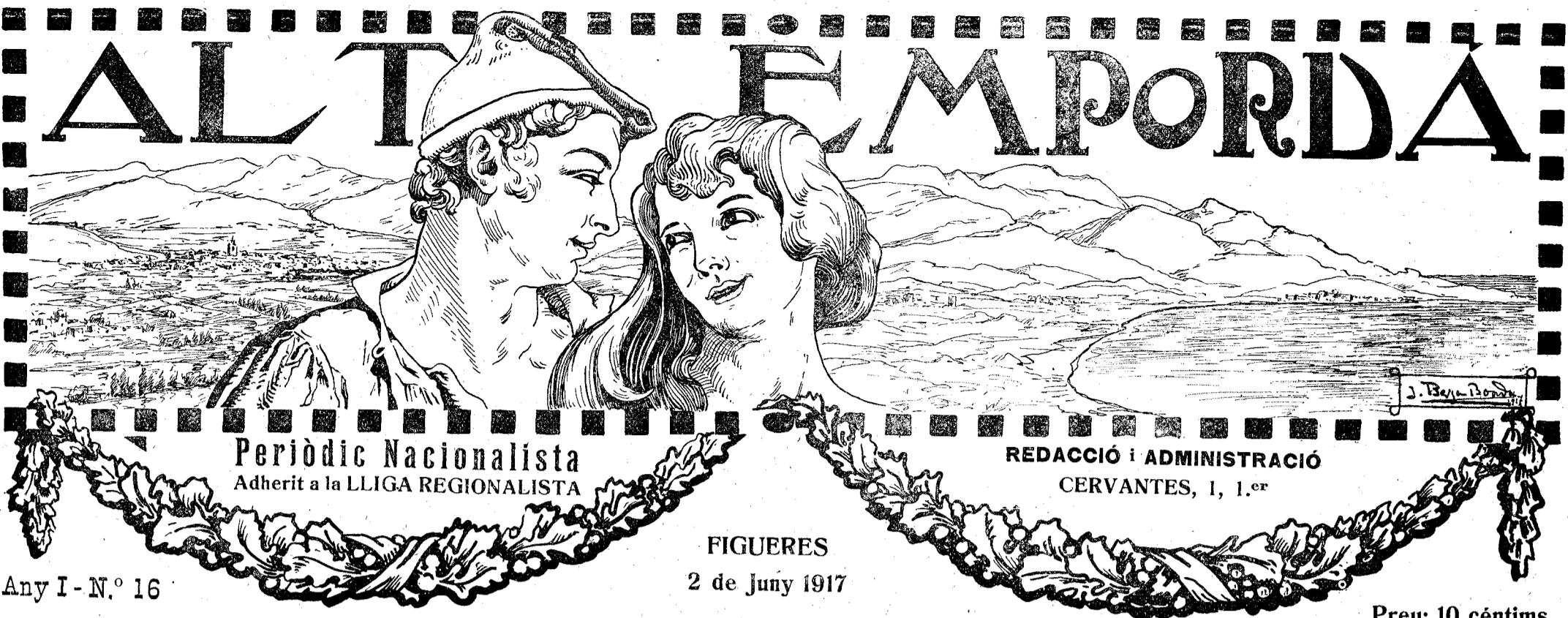

AL TEMPO

Periòdic Nacionalista
Adherit a la LLIGA REGIONALISTA

REDACCIÓ i ADMINISTRACIÓ
CERVANTES, 1, 1.er

FIGUERES
2 de Juny 1917

Any I - N.º 16

Preu: 10 cèntims

LA GRAN FLORIDA NACIONALISTA

Euzkadi i Catalunya.—Confraternitat meravellosa.—L'Aplec de Poblet i l'homenatge als Parlamentaris catalans.—L'"Orfeó Català" i els orfeons de Catalunya.

LES DUES NACIONS

Són ja de retorn a la pàtria llur els nacionalistes bascs que en embaixada han visitat Catalunya: però l'abraçada que en els dies aquests amb ells hem iniciat no per això s'és interrompuda.

Les grans festes celebrades en els jorns tot just passats han presidit el segellament de la fonda al·liança que entre els dos nuclis vitals de l'humil Estat espanyol ha sigut establerta. I a fè que el segellament ha dut ja maduritats de magníficent victòria.

Bascs i catalans, que tenen un comú ideal, els escau una lluita comú i una parella actuació, i per la major glòria en el triomf dels seus ideals els esqueia també una fecunda unió en emulació del respectiu bregar patriòtic. I aquesta unió s'és feta.

Saludem-la nosaltres, nacionalistes catalans, homes patriotes; saludem-la com una gran gesta en l'història de la reivindicació de les dues pàtries.

Lla i ençà de les dues grans mars europees, en dos dels caps de l'ibèria, dos pobles viuen els esdeveniments del món, les promences d'aquest món. I els dos pobles s'han conegut germans quan en la lluita pels seus ideals se són trobats en igual camí que els menava a una mateixa brega.

Es vivíssima la transcendència d'aqueixa unió començada en uns instants de renovellament dels motlles tots de la vella Europa, entremig l'infantament dolorós de les noves síntesis dels trasbalsats Estats, i quan en les parts vives d'Espanya hi esplendeix un desig de viure cadascuna una vida pròpia tan intensa com li fos permesa per les seves mateixes condicions de regió o nació.

Ara l'intel·ligència basco-catalana ja és segellada. En les tràgiques runes del gloriós Monastir de Poblet hi fou posat el darrer senyal que ha d'avaluar-la, i en quiscún dels altres actes que ho precediren hi quedà demostrada la gran voluntat dels dos pobles, de les dues nacions, de saber-se germans de lluita i d'ideals.

Si en les runes de Poblet, esdevingut símbol dolorós d'una Catalunya caduca destructora de la seva mateixa glòria passada, hi ha sigut clos el pacte, de les runes aquelles ne sorgia la visió clara i esperançadora d'una nova Pàtria reivindicada, —talment com de l'Europa en martiri en veurem triomfadora una nova Europa més gran i dolcíssima.

L'arribada dels nacionalistes bascs.

El passat dissabte a la nit varen arribar a la capital catalana els nacionalistes d'Euzkadi que en nombre de 22, —entre els quals s'hi comptaven tots el diputats provincials nacionalistes allí darrerament triomfants, —venien a retornar a Catalunya la visita que temps passat els feu en la seva terra En Francesc Cambó i altres patriotes catalans, i per tal d'estrènyer més de bó els llaços amb que d'un temps ençà ens hem mutuament lligat els dos pobles que en l'Espanya decadent hi duen una mateixa frisança de deslliuradora autonomia que permeti de desenrotllar en més intensa manera totes les energies que en ells hi bateguen.

L'arribada entusiasta que se'ls tributà fou el pròleg del gran seguici d'èxits que havien d'ésser les festes i actes al quals ells assistirien, i que verament donaren l'exemple del pregon sentiment radicalment nacionalista que té el nostre poble.

Una gran gentada els esperava al Baixador del Passeig de Gràcia, la qual els acompanyà entre crits i cants, voltant els automòbils on havien muntat al descendir del ferro-carril, fins a l'arribar a l'Hotel on posaven els expedicionaris bascs. I encara allí aquella immensa multitud s'

arracera enfront de l'Hotel aplaudint i victorejant fins que un dels nacionalistes visitants sortí a la balconada per a donar les mercès per aquella rebuda tan entusiàstica.

El Miting del C. A. de D. del C. i de l'I.

Ja llargues estones abans de l'hora anunciada per a la celebració d'aquest miting la gran sala d'actes del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria estava vessant d'una immensa gentada que ocupava tots els setis i corredors i sales adjuntes. I encara foren a centenars i centenars les persones que hagueren d'entornar-se'n per esser-los impossible d'encabir-se en cap lloc d'on sentir els parlaments.

La multitud remorosa i entusiasta que hi assistí donà el més gran i sincer exemple de patriotisme i vibració nacionalista. A cada paragrafa dels oradors eminents que enraonaren, aquella gentada, delirant, aplaudia eixordadorament, alçant-se a peu dret i victorejant als defensors dels drets de les nacionalitats ibèriques.

En Pere Rahola va estar exquisidament admirable, eloqüentíssim de paraula i enèrgic de concepte. Sobretot quan demostrava ja els primers triomfs que a Irlanda i Polònia comença de tenir-hi l'ideal nacionalista, gloriosa avençada del gran i definitiu triomf que ha d'obtenir en la nova constitució de l'Europa futura.

I parlà En Ventosa i Calvell, qui valentment va presentar la trista situació actual de l'Estat espanyol.

I parlà En Cambó, orientador com sempre, i En Rusiñol, i l'Abadal, a la vegada que parlaren també dos representants del poble d'Euzkadi que amb les seves paraules vingueren a refermar la mútua confraternitat que s'era acomplida.

Els aplaudiments sorollosos que a cada pas s'alçaven de la sala curullada a vespar, se convertiren al finalitzar l'acte en una llarga, llarguíssima serie continuada d'ovacions i victors, quan tot el públic en pes, a peu dret, cantava «Els Segadors», contestats pels nacionalistes bascs amb el seu himne nacional, rebut també amb iguals demostracions d'entusiasme.

Agressió.

A la sortida del miting, i quan ja l'immensa gentada s'era un xic esclarida,

sonaren varis dispars d'arma de foc que de dues cantonades oposades se feren contra els que al mig de les Rambles Comentaven l'èxit grandios que el miting havia obtingut, i a conseqüència dels quals resultaren dos ferits de pronòstic reservat.

Els agressors, un cop realitzada la malfeta, arrencaren a córrer cridant «¡Viva España!»

L'APLEC DE POBLET

Nosaltres, que hi vàrem assistir, encara duem l'esperit amarat de les emocions d'aquella jornada esplèndida, i de les sublimes i altíssimes gestes de què ens parlaven les pedres centenàries del Monastir enrunat, pedres no descavalcades una a una pel temps passat i destructor, sino derruïdes violentment per una generació inepta i malestruga, inconsciente del seu passat i del seu pervindre.

Quan sota la volta de la sala immensa, on hi tingué lloc l'entrega del *Llibre d'Honor de Catalunya* que amb més de 150 mil firmes és endreçat als parlamentaris nacionalistes, s'hi parlava del relligament del gloriós passat de la Pàtria amb un pervindre anhelat i mes gloriós encara, se produïa entre la multitud allí congregada un d'aquells instants d'emoció que fan plorar el cor i espurnar els ulls. Perquè era dolç i bell refermar allí, sota les naus del Monastir—tomba dels Reis catalans, un més fidel amor per la Pàtria catalana i un desig més gran de lluitar pel seu deslliurament.

No ens cal ressenyar minuciosament l'èxit d'aquest Aplec, puix que varis confreres nostres ho han fet ja amb més oportunitat que no ho faríem ara nosaltres.

Direm solament que davant de més de sis mil persones aplegades en una de les sales del Monastir,—en tant que altres tantes eren escampades per fóra,—En Duran i Ventosa, en nom de la Lliga Regionalista, feu entrega als diputats i senadors nacionalistes catalans de l'Album de firmes que amb el nom de «Llibre d'Honor de Catalunya» s'ha format arreu de la Pàtria.

En Francesc Cambó i En Raimon d'Abadal demostraren el seu agraïment,

cloguent els parlaments un delegat dels hostes bascs que assistien a la festa.

A l'hora de dinar presentaven tots els llocs i voltants del Monastir un animadíssim aspecte. Arreu se veien rotlles de companys i famílies que estenien la minestra damunt la rústega taula.

L'«Orfeó Tarragoní» cantà varies cançons populars catalanes que foren molt aplaudides, i, al final, els himnes nacionals basc i català, escoltats respectuosament i, com sempre, ovacionats llarga estona.

I vingué la devallada. La llarga corrua de vianants i vehícolos de tota mena se feia interminable.

Una gran festa, sense ni un incident.

POBLET

A la primera embranzida,
salta pany i forrellat;
a la segona, les portes
esclaten balandrejant.
I, com cap de torrentada,
fins la mesa de l'altar
rebuig de viles i pobles
a tomballons se n'ha entrat,
calada la barretina
i en la boca el renegar,
com si fos a la taberna
fent la morra amb Satanàs.

Guaitava el sol a la Iglèsia
abocat a un finestral:
per no veure'ls, abans d'hora
sota terra s'ha amagat.
Fugen les aus pel cimbori
rebotent d'ací d'allà;
sants i santes, com si enrrera
se fessin per los altars,
i el guerrer palpés les armes,
i a sos peus grunyís lo ca,
i en la creu lo Fill de l'Home
los ulls obrís admirat.

Ja s'estén com taca d'oli
l'escamot de condemnats.
Uns sermonen des del claustre;
uns altres piquen de mans;
ençà amb cobles bordelleres
canten absoltes i salms;
van les dones per les celdes
corrent darrera els bergants;
més enllà bat una porta
ací una llàntia ha tombat,
i, com boges, les campanes
barregen festes i planys.
Un vailet a cops de pedra
les imatges va escapsant;
les dones espitregades
hi paren lo davantal.
Amb els caps juguen a botxes;
quan topen, quin espurnar!
lo bòlit és, ai!, la testa
d'un Jesús agonitzant!
De tions i de feixines
les frones han curullat;
que la nit los cau a sobre...
Ja el foc s'emparra cap dalt.

Quin brugit! Les dues atxes
s'escabellen sota els arcs
i s'atufen i es cargolen
sobre els murs llengotejant!
Ja una colla s'arreplega
vora els sepulcres reials;
ja l'un hi arramba l'espantilla,
tres o quatre ja són dalt.
Per les voltes ja ressonen
los cops d'escodes i malls;
ja s'esquerden les llosanes;
ja rellisquen dalt a baix.

Rei En Pere, Deu te valga:
per quan deses lo punyal?
Ja han tret a feix les despullas
a dintre manyoc de draps:
los òssos, com joc de bitlles,
topen damunt del llosat.
En Ferran el d'Antequera
ara ets franc del vectigall...
Enllà va la carcanada,
sembla un gaviot que es desfà,
i dalmàtica i corona
tot florit i rovellat.

Va pels aires Joana Enríquez,
toca i mantell voleiant,
ses urpes encara estrenyen
un Sant Crist malaguanyat:
per terra el cap s'esgarria
botent amb so de cascall.
Damunt lo cos de la reina
al trist Carles han llençat.
Los que en vida s'aborrien
ara en mort s'han d'abraçar;
i, ai! que pels segles dels segles
les cendres barrejaran.

No toqueu al rei En Jaume
que la terra s'entrerà!

Per l'esboranc del sepulcre
passen com fures les mans:
la primera que el tocava
amb l'espasa es va tallar.
Per lo cap ve que l'estiren;
ja segueix tot enrampat;
vestit amb l'hàbit de monjo
los cabells rossos penjant,
la destra sobre l'espasa,
los ulls oberts i emboirats.

Ja l'arramben a un sepulcre,
los braços penjim-penjim;
de gairell com l'arrambren
a tots passa de dos pams.
Les flames damunt son ròstre
se mouen vermellejant,
com si a dintre de ses venes
tornés a córrer la sang.
Rei En Jaume, ¿com no crides
la teva raça al costat!..
La raça del rei En Jaume
balla entorn dant-se les mans!..

Una dona escabellada
a pes de braços l'ha alçat;
cap a les celdes se'n puja:
darrera tots se n'hi van:
ja li cau a mitja escala:
ja altra dona l'ha aixecat:
fins al cos lo rei En Jaume
torna a eixir sobre dels caps.
Tots porten brandons i ciris,
i s'acosten i se'n van
pels corredors i les celdes
escarnint los cants sagrats.

La mòmia del rei En Jaume
ja acosten a un finestral.
Poble a qui vols ja bramulen,
a Jesús o a Barrabàs?
Los vidres salten a troços;
la finestra dóna al camp.
La nit que hermosa i serena!
l'aire que dolç i embaumat!
la lluna alçant-se tranquila
daura montanyes i plans;
se sent belar una ovella;
un rossinyol ha cantat.
Es la terra catalana

que el gran rei va trepitjar:
és l'aire que el pit li omplia
dels Pirineus i el Montsant:
és la lluna que brillava
sobre l'armeig dels alarbs!
La mòmia del rei En Jaume
fins sembla que s'ha dreçat.
com si per dalt de les cimes
volgués veure més enllà!..
la colla canta que canta;
l'incendi enrrera es fa gran.

Un que frec al rei se troba
tot de cop s'ha esborronat,
que ha sentit calor estranya
caure a sobre de ses mans.
Fins al rei los ulls aixeca:
fret d'espant ja els ha baixat!
Ja els ho ha dit als de la vora;
la nova corre com llamp;
ja s'apaguen les cantúries,
ja s'aparten esglaiats.
La mòmia del rei En Jaume
fil a fil està plorant!

Per les escales s'aboquen
com a corbs esperitats;
salten los ciris enrrera
per los graons fumejant.
En lo temple ni s'aturen;
passen d'un bot lo portal:
a tomballons com vingueren,
a tomballons se n'han nat.
Quan són lluny, giren la cara:
roig per l'incendi és l'espai;
i el rei sempre a la finestra
avança el cos encisat.

Deu de justícia, feu vostre
mon prec i el de mos germans!
Que tinguen fam, i en sa boca
lo pa i tot se'ls torni fang:
que tinguen set, i s'eixuguin
fonts i rius al séu davant;
que tinguen fret i ses robes
se'ls hi tornin mar de flam:
que tinguen son i s'ajeguin
sobre escorçons babejants!..
Mes ai!, que demà felços
i riallers tornaran!

Angel Guimerà.

Es ja força tard quan s'acaba la vetlla.
La senyera del «Germanor Empordanesa»
se'n enduu una nova llaçada amb la qual
enjoiar-se.

La festa dels Orfeons

L'ofici a l'iglèsia de Sant Agustí

Una gran gernació se troba escampada pel grandios temple. Hi assistí tot l'Ofeó Català. La Junta Directiva ocupà lloc en el presbiteri: els mestres dels orfeons, junt amb el Mestre Millet ocupaven lloc de preferència. Les senyeres voltaven l'altar major que estava ricament ornamentat.

Tots els orfeons de Barcelona, i l'Orfeó «Catalunya» de Cassà de la Selva, cantaren la Missa *Fons Bonitatis* d'una manera admirable, i el doctor Mossèn Lluís Carreras, qui ocupava la sagrada càtedra, feu un formosíssim discurs apropiat a l'acte de pietat que és celebrava.

A cà la Ciutat.

Sortint d'Ofici totes les senyeres dels Orfeons amb els respectius Mestres Directors, — a la vegada que els orfeonistes i el Mestre Millet se dirigien a l'assaig de les composicions que havien de cantar-se, — foren transportades a les Cases Consistorials, on l'Alcalde de Barcelona imposà a cada una d'elles una llaçada en record de la festa.

El Mestre Llongueras, per la Comissió Organitzadora, i el Mestre Joaquim Pecanins, en nom dels orfeons reunits, donaren les mercès.

Acabat l'acte tothom se dirigí al Palau de la Diputació on havia de tenir lloc la sessió d'homenatge al Mestre Millet.

Al Saio de Sant Jordi

Mentres tots els orfeonistes catalans desfilaven en manifestació presidida per la bandera de Barcelona, en la Sala de Sant Jordi del Palau de la generalitat s'hi celebrava, amb caràcter íntim, la sessió d'homenatge al Mestre Lluís Millet.

Parlaren oferint l'homenatge, o adherint-s'hi, el Mestre Llongueras, President de la Comissió d'Homenatge, el Sr. Puig i Cadafalch, per la Mancomunitat de Catalunya, l'Alcalde de Barcelona, i el Sr. Cabot i Rovira, President de l'Orfeó Català. El Mestre Millet, emocionat, donà les mercès amb un bellíssim discurs vessant d'amor a Catalunya. Tots els parlaments foren molt aplaudits, sobretot el d'En Millet, qui fou eixordadorament ovacionat repetides voltes.

El concert a la Plaça de Catalunya.

A dos quarts d'una de la tarde es trobaven ja a la Plaça de Catalunya tots els orfeons que havien de pendre part en el grandios concert. Serien de cinc a sis mil els cantaires, que una generació poques vegades vista en aital lloc esperava en delit d'escoltar-ne els seus cants.

Les senyeres foren col·locades al volt dels cantaires. Tres cobles feren l'acompanyament de les obres que s'executaren.

Es començà d'executar el programa integrat per les composicions següents: *Himne dels nois*, *Nit de vetlla*, *Sota de l'Olm* i *L'Hereu Riera*. Totes foren escoltades amb religiós silenci i aplaudides extraordinàriament, tenint de repetir-se'n alguna.

L'última composició que es cantà fou el magnífic himne *El Cant a la Senyera*, del qual és autor de la lletra l'excels poeta Maragall i de la música el propi Mestre Millet que el dirigia. Al començar-se de cantar pujà a la tribuna la senyera del «Orfeó Català» que era enlairada damunt el cap del Mestre.

La multitud innombrable acollí les últimes estrofes de l'himne amb una grandiosa, imponderable ovació, fins que es tornà a repetir.

Al final el públic començà de cantar «Els Segadors» que foren seguits pel

DE L'HOMENATGE A L'ORFEÓ CATALÀ

La Cançó de Catalunya

Catalunya entera ha cantat la seva cançó en la diada magnífica d'homenatge a l'Orfeó Català. I aqueixa cançó, tal com n'era cantada, tenia com a ressonador tota la volta del cel.

Las veus de Catalunya s'eren foses harmònicament en un mateix cant. I el cant s'alçava, com un ocell, al bell damunt de tot un poble.

També és nacionalisme això. Que el cant desvetlla energies i sostmou sentiments i relliga voluntats. I el cant també és força, — i a més és amor.

Catalunya canta, i tots els seus fills li responen el cant. I l'«Orfeó Català», el primer de tots, el més gloriós de tots, a l'avançada.

Per tu, «Orfeó Català», fou l'homenatge; per tu i pel teu Mestre Millet. Però pla bé en sabem, — i l'agraïm, — l'ofrena que d'ell n'has fet a la Pàtria.

L'Orfeó «Germanor Empordanesa» a les festes d'Homenatge a l'«Orfeó Català»

No creguis, amic lector, que amb aquesta senzilla ressenya poguem donar-te nosaltres ni una petita lluisor de la gran

festa dels orfeons de Catalunya. Perdona'ns. Però la magnificència, la grandiositat que va assolir, no ens permet d'arribar a la justa forma d'expressió per a poguer posar-te al corrent de l'esperit de la festa.

Esbatana ben be les portes dels teus sentits de ciutadà-artista i de patriota. I, sobretot, enlaira ben amunt el teu esperit selecte. Potser, potser, qualche sentor de maraveia se'n escaparà de la rusticitat de la paraula nostra. Aleshores, bon amic, el treball fóra el teu.

Fent camí. Arribada.

Via enllà, el tren que porta els cantaires figuerencs que van a la gran festa, s'allunya de la ciutat.

Tot són rialles enjoiadores; les converses esclaten franques i animades sobre la gran diada de l'endemà.

Més amunt, uns aplaudiments. Que serà?

L'Orfeó de La Bisbal que també hi vol ésser a la festa. Salut, cantaires! Ara ens apar més ample l'Empordà estès de part a part de la via.

Hi serem tots!

El tren segueix fent camí. I les converses i els cants fan més alegre el viatge.

Allà ja és Barcelona.

Una estreta de mans amb els comissionats que eren a l'estació a esperar als excursionistes, i tothom al séu allotjament, que el temps no sobra i al mateix vespre cal anar al Concert que els figuerencs donen en el Casal Provincial Gironí.

El primer Concert.

La sala d'actes de la novella entitat que amb el nom de Casal Provincial Gironí acaba de fundar-se a Barcelona, és curulla de gent.

El desgranament del programa és un gran èxit. Tot són aplaudiments i proves d'afecte.

ocupants de la tribuna presidencial, éssent llargament aplaudits, victorejant-se a Catalunya i Euzkadi, a honor dels hostes bascs que tenien lloc a la tribuna

Concert al Palau de la Música Catalana.

A la nit del mateix dia tingué lloc en el casal de l'Orfeó Català el concert extraordinari que aquest dedicava als components de tots els Orfeons que havien assistit a les festes d'homenatge.

El Palau de la Música Catalana fou extraordinàriament concorregut com poques vegades s'hagi pogut veure. Uns cinc mil concurrents esperaven àvids d'escoltar el selecte concert que hi donà l'«Orfeó Català».

Amb la impecable execució de costum cantà diverses composicions d'En Millet, Pérez, Cumellas, Sancho Maraco, Mas i Serracant, Nicolau i Palestrina, que foren aplaudidíssimes i repetides algunes d'elles. Els cants de *Gora Euzkadi* i *Els Segadors* clogueren la festa provocant un entusiasme delirant, indescriptible, que fa que hagin d'ésser repetits diferents vegades.

El retorn a Figueres de l'Orfeó «Germanor Empordanesa.»

El darrer dimarts en el tren correu de les 7 i mitja de la tarda retornaren a la nostra ciutat els excursionistes figuerencs.

L'estació estava pleníssima, vessant d'una gentada que volia testimoniar al nostre notable Orfeó la seva simpatia per la tasca que desenrotlla.

Tots els orfeonistes arribaren contentíssims de la delitosa estada a Barcelona, i amarats de l'entusiasme i patriotisme desvetllat en totes les festes a les quals assistiren.

ECOS

En la migdiada del dilluns passat una cobla tocava sardanes a la Rambla. Sempre és hermosa i escaienta la nostra dansa nacional. Però amb els solos i obligats de cornet tan de boga en les festes majors, hi ha sardanes que cal amortitzar-les per anti-estètiques, per carrinclones. Tenen de l'encisera dansa empordanesa només l'estructura; mai, però, la gràcia d'ella, ni per motiu una mel·lòdia del terror.

I dilluns, una sardana de les que deuen ésser preterides, amb astorament de molts vianants que no sabien què volia dir aquella moixiranga, fou tocada.

La quietut de la nostra Rambla en aquella hora, era torbada pels espingquets d'una cobla que jugava, a la faïçó de pout-pourri, La Marsellesa, la Marxa d'En Pere Camps i el Himno de Riego. . en forma de sardana.

Un hoste de nostra ciutat que no estava en «antecedents» i que pels volts de «La Camància» havia sentit bullir sang lliberal, ens digué—reservadament—que el cor li feia saltirons, gaudint de tanta marcialitat. Caient-li la baba, taratlejava amb els músics

«Morirá con la espada en la mano,
«Morirá con la espada en la mano,
«Morirá con la espada en la mano,
«Defendiéndo la Constitución!!!»

I un amic, advertia al renascut sipayo: «Veus? Això és lo que resta de moltes energies esmerçades quan aquesta música estava de moda. Realment, les esquerres espanyoles, hem fet molt pel poble, hem fet molta..... música.»

I el sipayo assentia amb el cap, mentres els ulls li espurnejaven de romàntics records de la joventut, i els acords de la música s'emortuïen, i una pluja menuda anava caient irònica.

* * *

Oblit imperdonable el sofert en aquestes columnes la setmana passada. Uns regidors votaren a l'Ajuntament de nostra ciutat per la Cultura i uns altres feren obstrucció a l'acord trascendent que anava a adoptar,—i que gloriosament adoptà el nostre Municipi,—de cedir un terreny per edificar-hi la Mancomunitat una Biblioteca Popular.

Esmenem aquell oblit posant aquí, per a regoneixement i memòria, els noms dels regidors que votaren en pro. Foren: En Cusi, En Pichot, En Pujulà, En Burgas, En Giralt, En Canadell, En Vidal, En Jordà i En Teixidor (J).

Esmenem també l'oblit pels que votaren en contra, posant a continuació llur nom per a blasme etern. Foren: En Pascual, En López, En Moragas i En Teixidor (DON Emili).

Verament, els primers compliren llur deure de representants de la ciutat i de catalans dignes, i els segons feren honor cadascun al seu analfabetisme sorollós, o a la seva pedanteria castellana, o al seu maquiavelisme d'opereta.

Catalunya els ho tingui en compte a tots.

* * *

A Alemanya van a quedar-se quasi sense campanes. Sembla que l'Estat ha manat requisar-les per a utilitzar llur metall en la fabricació d'obusos.

Pensi's com pensi's, esfereix l'obra d'abnegació i renunciament que en ares del seu esperit col·lectiu estan fent els ciutadans germànics, sacrificant-ho tot, i veient-se obligats a sacrificar-ho tot, en profit dels seus ideals de poble lluitador.

Les campanes posteriors a l'any 1800 no són respectades. Totes són requisades.

Les anteriors a aital data són respectades tan sols si contenen gravats i inscripcions epigràfiques. I, per ara, també deixen d'utilitzar-se les construïdes ans de l'any 1400.

I mireu la paradoxa. Les cloques que alegraven els vilatges i ciutats en temps de pau, que servien d'element de reunió en les grans alegries i tristeses col·lectives, ara serviran d'arma dissolvent i inhumana. El seu coure, que tantes voltes havia vibrat amb esclats de resurrecció, ara brunzirà en els obusos deixant rastre de destrucció i de mort.

* * *

A Espanya les Corts no poden funcionar perquè estem en pau. I, si funcionen, al cap d'uns dies els governants s'afanyen a tancar-les a corre-cuita.

En canvi a tots els països els Parlaments funcionen, i estan molts d'ells en guerra, deliberant sobre reformes que d'un mode immediat res tenen que veure amb ella.

Ara mateix, a Anglaterra, el Gabinet ha presentat a les Cambres un projecte de reforma electoral, que conté a son torn dues reformes trascendentals: l'implantació del vot proporcional i la concessió del vot a les dones.

Partidaris de la primera de dites reformes la desitjaríem per aquí: s'haurien acabat les coal·licions si ella s'establís. En quant a la concessió del vot a les dones,—si bé Anglaterra el limita a les majors de trenta anys,—confessem tenir un cert esverament per si algú es proposa introduir-ho en el nostre país.

No podem menys de confessar que, fent excepcions honorosíssimes, allende tindrien més sufragis que mai els toreros, i aquende en manta contrada tindrien èxits sorollosos els candidats meliflús, ensucrats i que gasten «de».

EUTRAPELI.

NOTES POLÍTiques

DE L'OBERTURA DE LES CORTS

Ha passat el mes de Maig sense que, complint les promeses fetes pel Govern

actual al constituir-se, s'hagi decidit a obrir les Corts, i és de creure, si es tenen en compte els esdeveniments, que passarem el corrent i arribaran les imperioses vacances de l'estiu sense veure-les obertes.

No tenim gens de confiança en l'actuació dels Parlaments espanyols nascuts de la viciosa organització política dels partits de torn; que no representen els seus components,—excepte comptades excepcions,—cap matís d'opinió i si solament l'interès particular del personatge a qui deuen l'acta. Però amb tot i aquest vici d'origen que esterilitza la seva actuació, són de lamentar aquests llargs interregnes parlamentaris, perquè, almenys amb les Cambres obertes, poden les minories complidores del seu deure fer sentir sa veu—i a voltes imposar el seu criteri—en les qüestions importantíssimes que l'actualitat planteja, donant l'exemple de com el règim parlamentari pot ésser quelcom més que una ficció.

INHIBICIÓ

La pretinguda divisió de dretes i esquerres espanyoles a base de la qüestió internacional, manifestació encara viva de l'esperit dominant a Espanya durant el segle passat que ens llegà la vergonyosa història de pronunciaments i guerres civils que el caracteritzen, és també la prova més palesa de la incapacitat de les classes governants per a fer arrelar en el poble un ideal de renaixença per on es canalitzessin—impulsant-les—les energies que es malgasten en defensa d'interessos i conveniències que no són les pròpies.

Nosaltres, que en el resultat de la guerra veiem la confirmació de la virtualitat dels principis nacionalistes, amb tot i poder estar col·locats sentimentalment al costat d'un dels grups de les nacions en lluita, ens inhibim de semblant divisió i creuríem perillós per al nostre poble que no adoptés la mateixa posició d'apartament.

TIBERI G.

Cançó de Juny

A mossèn Carles Vidal

Brunzenta la dalla amb ritme n'avança, capsant-ne galana els camps espigats;

el pit que l'alenta, de l'hom és la força: pel bell sol de calda deu ésser amarat.

De l'or de les garbes el pa n'eixirà; l'anyada, que és bona, tothom gaudirà.

Del pla a la muntanya se sent el rebruny del corn que ara crida: —ja som en el juny.

TEODOR PLANAS.

Se ven barato 1 hectària de terren, que és finca de recreu, el qual, amb el cultiu-intensiu, és de molta producció. Se pot partir en dos—Rambla, 8, 3.er

NOTICIARI

D'ara en endavant «Alt Empordà» es trobarà de venda en la Llibreria d'En Josep Masdevall, carrer de Palau.

* * *

Ha sigut denunciat al Jutjat d'instrucció el telegrama dirigit al Ministre de la Governació amb motiu de la marxa de l'ex-governador Sr. la Prida, en el qual apareixen noms que no havien firmat el despatx.

Aquesta denúncia ha posat de mal humor als amics del Sr. la Prida.

* * *

Lo que va de Governador a Governador.

Mentres el Sr. Morote, ex-governador de Barcelona, ha insistit repetidament amb els organitzadors d'un banquet que en honor seu preparaven, que desistissin del seu propòsit, el Sr. Prida fou l'iniciador del seu propi banquet de despedida.

SALVADOR BOSCH i ROIG,

Director de l'Escola Práctico Mercantil i representant de l'important Companyia d'assegurances «La Catalana», participa el trasllat dels seus despatxos al carrer **MATADERO VELL, N.º 4.**

Diumenge passat morí a Lladó la virtuosa senyora Dòna Maria Callís, germana del respectable senyor Rector de la nostra ciutat, Rnd. Mossèn Josep.—A. C. S.—

Rebi el Rnd. Josep Callís, i demés família, l'expressió del nostre sinceríssim condol.

* * *

El passat diumenge prengué possessió del seu carrec el nou governador d'aquesta província Don Josep Estruch.

Josep Sans i Roquer

ADVOCAT

Gestió i tramitació de préstecs del Banc Hipotecari d'Espanya. **Cervantes, 25 FIGUERES**

Demà diumenge se celebrarà a Barcelona un homenatge a l'excels poeta En Joan Margall, consistent en una gran manifestació cívica que es dirigirà a la casa on el poeta va deixar d'existir, per tal de descobrir-hi una artística làpida en commemoració.

Al ben sentit homenatge que Catalunya dedica al seu immortal poeta no hem de deixar d'aportar-hi la nostra adhesió fervent.

* * *

Avui dissabte a la nit debutarà en el Teatre «El Jardín» la companyia dramàtica que dirigeix l'eminent primer actor don Francisco Morano que donarà en la nostra ciutat una serie de 6 funcions, en les quals hi podran ésser admirades les meravelles del seu art exquisit.

COL·LEGI-ACADEMIA «MONTURIOL»

Cursos d'anglès, francès, alemany i italià, a càrrec de dos il·lustrats professors, titular un d'ells i ex-profesor d'importants Col·legis i Liceus de França i Alemanya.

Lliçons de Taquigrafia per un entès professor.

Ensenyança de la Teneduría de Llibres i pràctiques de comerç.

Exàmens públics d'aptitud i exposició de treballs a fi de curs.

Les ensenyances són donades per procediments actius, pels quals l'alumne pren part activa en son ensenyament.

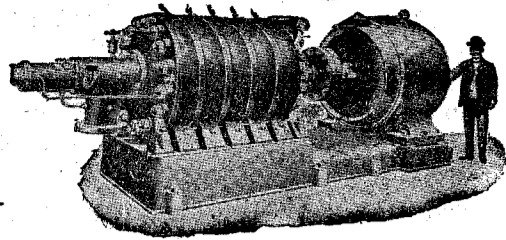
Tip Josep Trayter, Cervantes, 13. Figueres

"La Electricidad"

de Sabadell

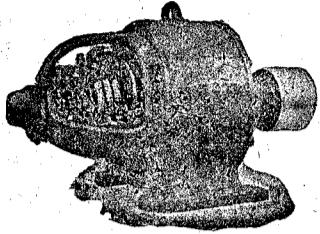
MOTORS ELECTRICS

MOTO - BOMBES

TURBINES

MATERIAL ELECTRIC

Demaneu preus i pressupostos als
UNICS REPRESENTANTS per a la comarca

Fills de JOAN LLONCH i POUS. -- FIGUERES

CENTRE D'ESPECIFICS

NACIONALS i ESTRANGERS

DIPOSIT D'AIGÜES MINERO-

MEDICINALS - SUEROS

i VACUNES

ORTOPEDIA

PERFUMERIA

HIGIENICA

ESPECIALITATS

Farmacèutiques FERRAN

Fosfomaltina granular. Poderós
tònic reconstituent.

Neurokefaline. Específic segur i ino-
fensiu per a calmar rapidament el mal de
cap i dolors nerviosos.

Matacucs vegetal. Infal·lible per a expulsar els
cucs intestinals de les criatures.

Loció capilar. Higiene del cap. Hermoseja el cabell;
evita i deté sa caiguda.

Tòpic callicida. Cura radicalment els ulls de poll i dureses
dels peus.

Dipòsit General: Farmacia FERRAN - FIGUERES

PERE M. CARRÉ

Habilitat de Classes passives, de Presons i de Sanitat

CENTRE ADMINISTRATIU

Representació d'Ajuntaments, fabricants i particulars

(Unic despatx amb consulta gratis als Ajuntaments)

REPRESENTANT EN BARCELONA i MADRID

CARRER DE LA FORSA, 8. 1.er - GIRONA

TELEFON INTERURBÀ NUM. 40

Camisería COLL

PLACA CONSTITUCIÓ, 24

FIGUERAS

Es l'antiga casa de confiança per comprar camises,
colls, punys, genres de punt i tota mena de roba blanca
per a senyores i nens.

CAMISES A MIDA, CONFECCIÓ ACURADA

Especialitat en vestits de batejar

MAGATZEMS DE FERRO i FERRETERIA

Fills de Joan Llonch i Pous

Palau (Placeta), 13. - FIGUERES

MAQUINARIA AGRÍCOLA

CUINES ECONOMIQUES

(Per a llenya, carbó i serradures)

CAIXES PER A CABALS

BATERIA DE CUINA

i tota mena d'articles per a obres i construccions.

Són admesos anuncis per a aquesta plana en l'Administració

del Setmanari.